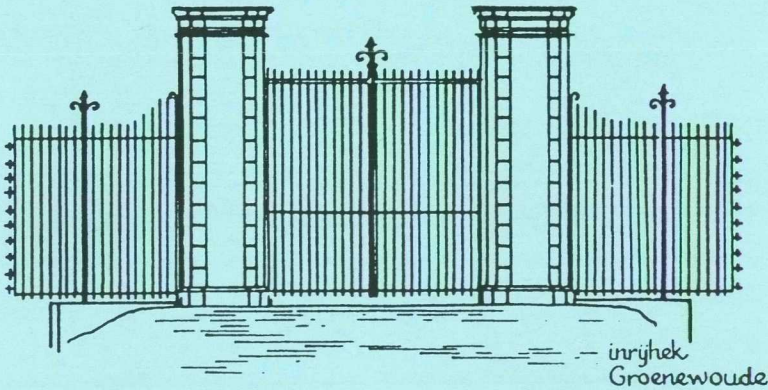

Mededelingenblad

Stichting Oud Woudenberg

Redactie: G.D. Marringa (koördinator)
H. Schouten
Th. van Straalen
J.J. Timmer

Redactie-adres:
Tromplaan 15, 3931 AG Woudenberg, tel. (03498) - 62328.

De Stichting Oud Woudenberg, opgericht 15 december 1955,
stelt zich ten doel:

1. Het verzamelen en tentoonstellen van voorwerpen van oudheidkundige aard betrekking hebbende op of gevonden in de gemeente Woudenberg en omgeving.
 2. Het verhogen van de kennis van de geschiedenis van de gemeente Woudenberg.
 3. Het naspeuren van de zeden en gewoonten in de gemeente Woudenberg in het verleden en heden.
-

Sekretariaat: J. van Lambalgen, Vermeerlaan 6,
3931 TW Woudenberg.
tel.nr. (03498) - 65509.

Donatie minimaal f 15,00 per jaar.
Aanmelding als donateur graag bij de sekretaris van de stichting.
Postgironummer 2057783.
Rekeningnummer Rabobank Woudenberg 3724.34.401.

De Oudheidkamer aan de Schans nr. 20 is geopend op iedere tweede vrijdag van van de maand van 19.00 tot 20.30 uur.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande toestemming van de uitgeefster.

ISSN: 0927 - 9792

INHOUD

Boerderij 't Vliet	pag. 564
Oorlog 10 t/m 14 mei 1940 rond de Grebbelinie (deel I)	pag. 565
De nieuwe Holevoet	pag. 569
De toekomstige ontwikkeling van Woudenberg na 1945	pag. 571
Tram en trein tussen Eem en Rijn	pag. 573
Abonnement op Stichts Historisch Contact	pag. 574
Boekwerken Stichting Stichtse Historische Reeks	pag. 575
Ruzie over salaris gemeente-opzichter	pag. 576
Nieuwe aanwinsten	pag. 578
Nieuwe donateurs	pag. 579

• WOUDENBERG — Voorstraat.

BOERDERIJ 't VLIET

Uitnodiging gezamenlijke donateursavond.

Al gedurende een aantal jaren wordt er een gezamenlijke donateursavond gehouden, die bij toerbeurt wordt georganiseerd door de oudheidkundige verenigingen uit Leusden, Renswoude, Scherpenzeel of Woudenberg. Ook dit jaar zal er weer zo'n avond worden gehouden. De organisatie van deze avond is in handen van de vereniging "Oud-Scherpenzeel".

De heer Joh. Lagerwey zal een lezing met diavertoning houden met als titel:

"Dagboek van een hofstee".

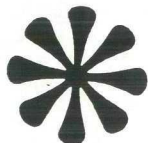
Deze lezing zal in hoofdzaak gaan over de in maart 1993 afgebrande boerderij "'t Vliet" aan de Vlieterweg. De heer Lagerwey beschikt over veel bodemvondsten en verzamelde een grote hoeveelheid gegevens over de bouw- en bewoningsgeschiedenis van deze boerderij. U krijgt dus een goed beeld van de historie van een boerderij uit de Gelderse Vallei.

Deze gezamenlijke donateursavond zal worden gehouden op dinsdag, 15 maart 1994, in gebouw Philaletes achter de Hervormde Kerk in Scherpenzeel. De koffie is daar klaar om 19.45 uur. Aanvang van de lezing 20.00 uur.

Wij nodigen u graag uit deze avond bij te wonen en hopen dat veel van onze donateurs aanwezig zullen zijn.

Namens het bestuur,

J. van Lambalgen,
sekretaris.

OORLOG 10 T/M 14 MEI 1940 ROND DE GREBBELINIE (DEEL I)

Zo dichtbij de bevrijdingsdag 1994 wil de Redactie aandacht besteden aan de oorlog in 1940, zoals ervaren door vaandrig Van Riet, van de 2de compagnie, IIIe Bataljon van het 15e Regiment Infanterie, gelegen te Woudenberg en omgeving. Dit verslag is ons overhandigd op de reünie van oud-strijders op 5 mei 1982 in Hotel Schimmel te Woudenberg:

De oorlog is, ondanks alle voorbereidingen en voorzorgsmaatregelen, voor ons toch nog onverwachts gekomen. Op de avond van de 9e mei 1940, was er in het kantonnement Woudenberg een gezellige avond. Talrijke officieren en minderen, waaronder velen van 2-III-15 R.I. waren gezellig bijeen om te luisteren naar de muziek van de "Bougies" een ensemble van het korps Motordienst. Tot 23.00 uur waren wij daar in een vrolijke stemming bijeen. Toen wij naar ons onderkomen gingen beseften we niet dat dit wellicht de laatste keer geweest kon zijn dat wij elkander zagen.

's Nachts om 01.00 uur werd in het kantonnement alarm gemaakt. Aanvankelijk dachten we dat er een alarmoefening zou zijn. In de kwartieren van 2-III aangekomen vonden wij daar reeds de manschappen druk in de weer met het inleveren van partikuliere bezittingen. De radio's stonden aan en de luchtwachtdienst gaf berichten door over grote hoeveelheden vliegtuigen van onbekende nationaliteit, die over ons grondgebied vlogen. Nog geloofden wij niet in oorlog. Wij dachten eerder aan een massa-aanval op Engeland met schending van onze nationaliteit. Om 03.00 uur moest het kantonnement verlaten zijn en inderdaad marcheerde onze compagnie op dat uur af na een korte toespraak van de commandant.

Met plm. 100 meter ruimte tussen de sectie's trokken wij door de donkere nacht, zingende als bij een oefening. In het stellinggebied aangekomen konden wij gezamenlijk koffie met brood gebruiken, want er was nog geen oorlogsgevaar omgeroepen. Nauwelijks had de compagnie "afgehangen" of we hoorden sterk

motorgeronk. Allen sprongen op om te gaan kijken. Het waren Duitse vliegtuigen. Nog drong het besef niet tot ons door dat deze aanval tegen ons gericht was. Lager en lager kwamen de toestellen en toen werd plotseling de geest vaardig over de soldaten. Ze grepen mitrailleurs en geweren en vuurden in blinde woede op de schenders van onze neutraliteit. Eerst toen vanuit de Duitse vliegtuigen op onze troepen teruggevuurd werd, begrepen wij dit betekent oorlog.

Onmiddellijk werden de nodige maatregelen genomen. De kazematten en mitrailleurpostellingen werden bezet, de commandoposten werden betrokken en de schuilplaatsen werden ingericht voor een langdurig verblijf. De schemering maakte inmiddels plaats voor het daglicht en de zon rees over het ons inmiddels zo bekende landschap. Oorlog, het was nog altijd een onwezenlijk begrip voor ons.

In de loop van de morgen van de 10^e mei werden de vliegtuig-aanvallen herhaald. Bij ons bleef succes voor de Duitsers uit. In onze omgeving werden veel Duitse vliegtuigen neergehaald. Geleidelijk nam de activiteit af. Met kracht werden de werkzaamheden in de stelling voortgezet. Bruggen werden opgeblazen. In allerijl werd aan een puntdraadversperring begonnen. Een boerderij werd opgeruimd, waarbij helaas door overspringende vonken ook twee commandoposten met goederen en munitie verloren gingen. Ook werden nog snel landmijnen gelegd.

Met al deze werkzaamheden ging vrijdag, 10 mei 1940, betrekkelijk snel voorbij en de eerste oorlogsnacht ging in. De nacht ging rustig voorbij en een nieuwe dag brak aan. De morgenschemering bracht ons een hernieuwde activiteit van vijandelijke vliegtuigen. Zij vlogen lang zo laag niet als de eerste dag. Blijkbaar hadden zij een gevoelige klap gehad. De nieuwe dag bracht ons echter ook een onaangename verrassing. De inundatie, die de vorige dag heel langzaam was opgekomen, was nu weggeval- len en het water stond nu beneden het normale peil. Hier was iets niet in orde, maar wat? We stonden machteloos.

Ook zaterdag, 11 mei bracht weinig nieuws en weinig activiteit. Wel kwamen berichten door over Engelse hulp en andere verhalen,

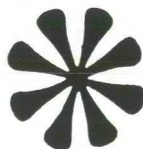
welke later vals bleken te zijn. Nog steeds leek de oorlog onwezenlijk. Wanneer wij daar op het weiland stonden en de zon overgoot het bos met een gouden schijn dan leek ons dit alles als een droom.

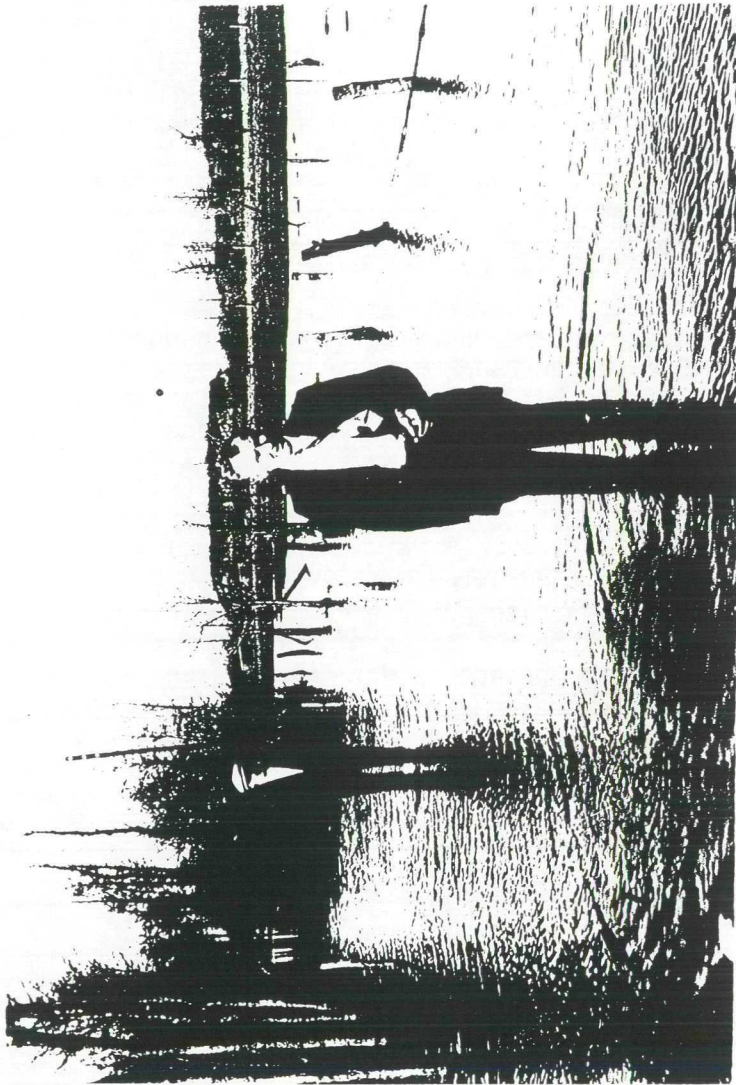
De morgen van de eerste Pinksterdag, 12 mei 1940, bracht ons een hernieuwde doch geringe aktiviteit van vijandelijke vliegtuigen. Wel werd een zware druk gelegd op het 10^e Regiment Infanterie. Een patrouille in het voorterrein, welke kontakt opnam met de voorposten, bracht geen bijzondere berichten mee. Alles bleef verder rustig. Wij vertrouwden er maar op, dat de vijand nog altijd voor de IJssel werd opgehouden. De morgen ging nog rustig voorbij.

Daarna kwamen de berichten met grote intensiviteit binnen. Bij de IJssel zou een gemotoriseerd Duits bataljon zijn doorgedrongen. Aandacht moest worden geschonken aan vijandelijke motorpatrouilles. Posten werden uitgezet voor het anti-tankkanaal. In de middag drong mitrailleur- en geweervuur tot ons door uit de richting van de voorposten. Later kwam ook onze artillerie in aktie. Om zeven uur 's avonds kwam plotseling het alarmerende bericht bij ons binnen dat de voorposten het niet langer konden houden en zich terugtrokken. Het was een zielige vertoning toen inderdaad enige tijd later de voorposten de Broekersloot overkwamen. Zij waren uitgeput van de doorstane emoties. Het eigen artillerievuur scheen iets te dicht op de stelling te hebben gelegen. Het ergste was echter dat toen zij eenmaal goed en wel terug waren, ze weer naar voren moesten. Zij hadden hun post niet mogen verlaten. Zij zijn gegaan maar ten kosten van veel. Wij hebben onze eigen makkers terug moeten jagen in de dood.....

Wordt vervolgd.

Bewerkt door G.D. Marringa.

De inundatie in 1939/1940.
De Gebrs. ter Maaten op Voskuilen.
Op 10 mei 1940 liep het water langzaam
weg. Toen de waterlinie moest worden
gebruikt werd er verraad gepleegd.

DE NIEUWE HOLEVOET

Ingaande 3 juni 1950 is de Barneveldse Drukkerij gestart met de uitgave van een twee keer per week verschijnend blad "De Nieuwe Holevoet", omvattende vier pagina's per uitgave met zo nodig een inlegvel, tegen een abonnementsprijs van f 1,50 per kwartaal, omvattende de regiogemeenten Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg met omgeving. De Redactie zal voortaan periodiek historisch van belang zijnde artikelen overnemen uit dit blad en zonodig bewerken.

Hannes van Wombarg op zijn praatstoel

Wanneer je een ouwe kennis, waarmee je altijd goed kon opschieten, nao jaoren us weer ontmoet, dan is dat altijd aangenaom. Zo gung 'n mien tenminste toen ik de Nieuje Holevoet in mijn brievenbus zag liggen. In de jaoren, dat we mekaar niet ezien hebben, bin we alle twee veraanderd. Daorbie is die goeie keunis van me verjongd, want 't is noe de Nieuje Holevoet. Zo langzaomerhand kriegten we heel wat Holevoeten.

De aandere twee bin speciaal Wombargse, maor de Nieuje is veur Wombarg, Sjarpenzeel en Renswou. Dat is goed ok. De meeste mensen, die niet met plaatselijke toestanden op de hoogte bin, vienden 't heel gek, dat de twee aandere Holevoeten niet bij Sjarpenzeel beheuren. De gemeentegrenzen "lopen soms heul gek. Bie Helmert Blaanken gaot de grens tussen Sjarpenzeel en Renswou deur z'n slaopkaomer. Hij kleidt zich uut in Sjarpenzeel en slaopt in Renswou. 't Kan ok net andersum wezen.

Maor om noe op dee Nieuje Holevoet terug te kommen, zou ik zo zeggen, dat ie wel welkom is. Dat welkom kunnen we ok opmaoken uut 't geen de burgemeesters van Wombarg, Sjarpenzeel en Renswou in dat eerste nummer schreven. De haontjes in 't waopen van Wombarg doen 't ok best. Een haon is 't symbool van waakzaamheid en toe wat jaoren geleden Wombarg een nijeje burgemeester krieg, toen zee de dominee tegen 'm: "Burgemeester, je ziet in 't waopen drie haonen. Eén der van wiest je op waakzaamheid vur

je gemeente, één op waakzaamheid vur je gezin en één up waakzaamheid vur jezelf. Der waoren dus net haonen genog.

Noe we saomen dezelfde kraant hebben, veulen we ons nog meer tot mekaar aongetrokken. We beschouwen 't eigenlijk zo'n beetje als een familieblad. Ieder het in alle drie gemeenten veul vrinden, keunissen en ook familieleden en zo kunnen we met die Nije Holevoet alls van mekaar heuren. We bliieven zo van mekaar op de hoogte en dat zal de baand verstarcken.

Daorum vermoed ik dat 't niet lang zal duren of we vienden de Nije Holevoet in alle buurgezinnen van Wombarg, Sjarpenzeel en Renswou.

De Nieuwe Holevoet 3 juni 1950.

Naschrift van de Redaktie:

De naam "De Holevoet" herinnert aan de streek waarin de drie gemeenten liggen. Het buurtschap De Holevoet behoorde tot de grenswijziging per 1 januari 1960 tot het grondgebied van de gemeente Woudenberg en ligt ongeveer in het midden van de drie gemeenten, pal tegen het dorp Scherpenzeel aan. Wanneer Hannes van Wombarg in zijn streekdialekt spreekt over "de aandere twee" dan kan hij daarmee bedoelen het buurtschap De Holevoet en het hotel De Witte Holevoet, destijds ook liggende op het grondgebied van Woudenberg.

De grenzen van Renswoude en Woudenberg liepen door het dorp Scherpenzeel.

Ter verduidelijk nog even dit. In het eerste nummer van "De Nieuwe Holevoet" staat een beschrijving van het wapen van Woudenberg, waarop Hannes reageert.

G.D. Marringa.

DE TOEKOMSTIGE ONTWIKKELING VAN WOUDENBERG NA 1945

In het nieuwe drie gemeentenblad "De Nieuwe Holevoet" publiceerde burgemeester J.A. Hosang in het eerste nummer de beleidsvoornemens 1950 van Woudenberg. Onze gemeente had een langdurige periode van een zeer zuinig beleid achter de rug. Schulden werden er niet gemaakt. Voor alle buitengewone investeringen moest eerst worden gespaard of wel reserves worden gevormd.

Daar kwam na de oorlog 1940-1945 langzaam wijziging in. Men kwam tot de ontdekking dat er met een voortzetting van dit beleid bij de wederopbouw na 1945 geen leefbare gemeente kon worden opgebouwd. Het roer moest worden omgegooid en de gemeente moest er niet bang voor zijn om de noodzakelijke investeringen te financieren met geldleningen. Verjonging van de functies van burgemeester en sekretaris hebben deze beleidsombuiging zeker bevorderd.

Door burgemeester J.A. Hosang werden in 1950 zeven beleidsvoornemens vermeld:

1. Woningbouw

De gemeente had een schreeuwend tekort aan huurwoningen voor gezinnen. Er waren alleen enkele huurwoningen in particuliere handen. Sociale woningbouw had in Woudenberg tot 1947 niet plaatsgevonden. Men wilde geen gemeentelijke bemoeienis op het gebied van goede woningen met een redelijke huur. Vanaf 1947 waren er inmiddels aan de Maarten van Rossumweg een 30-tal huurwoningen in de sociale sfeer gebouwd. Burgemeester Hosang schrijft dat de gemeente vele zeer oude behuizingen telde, die rijp waren om te plaatsen op de lijst van onbewoonbaar te verklaren woningen.

2. Wederopbouw van het kruispunt "De Poort"

Dit kruispunt met alle bebouwing er om heen werd in 1945 door de Duitsers vernietigd om de opmars van het bevrijdingsleger te vertragen.

In 1950 werd geschreven dat de hoekbebouwing Geeresteinselaan - Dorpsstraat spoedig haar beslag zal kunnen krijgen (bakker De Kroes en kleermaker Honders). Ook het hotel "De Nieuwe Poort" kwam binnenkort gereed en het nieuwe wijkgebouw van "Het Groene Kruis" zag men uit de grond oprijzen (nu makelaarskantoor Woudenberg). "Wanneer dan ook nog de wederopbouw van de garage van de N.V. Gebr. Honders (nu de ABN/Amro Bank en garage "De Poort") op korte termijn zou kunnen doorgaan dan kon er een fraai centrum ontstaan, aldus burgemeester Hosang". Helaas kwam deze herbouw door allerlei onteigeningsprocedure's niet spoedig tot stand.

3. Wegen en riolering.

Alleen de vernieuwde Middenstraat had in 1950 riolering gekregen op kosten van de gemeente. Jaarlijks werden er voortaan riolering gelegd en wegen verbeterd.

Vooraf de wegen in het buitengebied waren schrikbarend slecht. Zandwegen of slechte klinkerwegen waren in die tijd meer regel als uitzondering. Als men nu op de buitenwegen rijdt of fietst dan is het nauwelijks meer voor te stellen dat dit in 1950 heel moeilijk ging, vooral in een periode met slecht weer en de schots en scheef liggende klinkers.

4. Industrie en werkgelegenheid

Met name werden in 1950 vermeld de ontwikkeling van de Coöperatieve Boerenleenbank en Handelsvereniging Woudenberg-Maarn en Roomboterfabriek "De Vooruitgang". Beide industrieën waren aan het uitbreiden. Genoemd werden ook het nieuwe kantoorgebouw van het Landbouwboekhoudbureau aan de Koningin Wilhelminastraat en de uitbreiding van het Schoutenhuis. Het aantrekken van nieuwe werkgelegenheidsprojecten en het scheppen van een goed ondernemersklimaat werd belangrijk geacht.

5. Landbouw

De landbouw, veeteelt en in het bijzonder de pluimveehouderij deden het goed. Vooral de pluimveehouderij ontwikkelde zich stormachtig en de kippenhokken verzezen als paddestoelen uit de grond. De laatste restanten van deze vergane glorie zien we nog op sommige plaatsen in het buitengebied. Ook in de varkensfokkerij ging het prima.

Een nieuwe Landbouwhuishoudschool aan het Koningin Julianaplein kwam gereed. Dit schoolgebouw heeft inmiddels plaats gemaakt voor een nieuwe bibliotheek en kantoor.

6. Scholenbouw

De bouw van de eerste Christelijke school (Julianaschool) was in 1950 in een vergevorderd stadium.

Ook werd vermeld dat de openbare school aan de Geeresteinse-
laan/hoek Schoolstraat om een oplossing vroeg. Na de bouw van de Jan Ligthartschool kreeg dit gebouw de bestemming van gymnastieklokaal en nu zijn daar de Harmonie Fidelio en de Tafeltennisclub Smash ondergebracht.

7. Middenstand

Het gemeentelijk beleid zou er op worden gericht om een ontwikkeling tot stand te brengen op het gebied van de plaatselijke middenstand. "Men zal moeten concurreren met de winkelstand in Amersfoort, waar nu nog verschillende ingezetenen hun inkopen gaan doen. Hier ligt een mooi terrein voor een krachtige middenstand", aldus burgemeester J.A. Hosang in 1950.

De Nieuwe Holevoet 03-06-50
Bewerkt door G.D. Marringa.

TRAM EN TREIN TUSSEN EEM EN RIJN

Dit fraai uitgevoerde en rijk geïllustreerde boek is geschreven door de tram- en treindeskundige G.A. Russer uit Maarssen. Het bevat 110 foto's, waarvan vele minder en onbekende opnamen zijn, aangevuld met ca. 90 andere illustraties, tekeningen enz. De beide vervoersvormen in het Zuid-Oostelijke deel van de provincie Utrecht komen uitgebreid aan bod in beeld en tekst. Met name is de oorlogsperiode 1939-1945 extra belicht, wat mogelijk werd door het beschikbaar komen van vele archiefstukken uit deze interessante periode op het gebied van tram en trein. Tot dusver kon aan dit tijdvak nauwelijks aandacht besteed worden door gebrek aan informatie.

Het met een vlotte pen geschreven boek vormt een aanvulling op eerdere publikaties op spoor- en tramweggebied in deze regio, zonder daarbij evenwel tekort te doen aan de historische achtergronden.

De militaire aspecten vanaf de aanleg van de spoorwegen en later de mobilisatie-periode 1939-1940 v.w.b. de beide vervoersvormen krijgen eveneens de nodige aandacht in dit boek. De Grebbelinie heeft steeds een rol gespeeld bij de plannen voor spoor- en tramweglijnen, alsook bij de exploitatie in het Valleigebied en langs de Utrechtse Heuvelrug.

De geografische begrenzing omvat de plaatsen Rhenen, Elst, Amerongen, Leersum, Doorn, Maarn, Maarsbergen, Woudenberg, Scherpenzeel, de Haar/Overberg en Veenendaal. Alle genoemde plaatsen komen in deze historie-beschrijving aan bod. Het boek vormt een waardevolle aanwinst voor zowel de rail- als streek-geschiedenis.

Uitgever: Repro Holland B.V. Alphen. Kosten f 35,-.
Verkrijgbaar in de boekhandel.

ABONNEMENT OP STICHTS HISTORISCH CONTACT

Per ingang van 1994 is het mogelijk een abonnement te nemen op Stichts Historisch Contact. Een abonnement van vier afleveringen kost u slechts f 10,-! Het blad wordt thuis bezorgd.

Stichts Historisch Contact is een tijdschrift bedoeld voor leden van historische verenigingen in de provincie Utrecht en amateur-historici. Stichts Historisch Contact houdt u op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen in de geschiedbeoefening, de nieuwste publikaties en tentoonstellingen op het gebied van lokale en regionale geschiedenis en andere wetenswaardigheden. Ieder nummer heeft een vast aantal rubrieken: een bericht van de provinciaal archeoloog, een bespreking van een archiefbron door medewerkers van het Rijksarchief in Utrecht en centraal staat telkens het "themakatern" waarin deskundigen een thema uit de dagelijkse historische praktijk bespreken. Thema's die u

in 1994 kunt verwachten: oudheidkamers, archeologie, onderwijs en monumentenzorg.

Maakt u nu gebruik van deze aanbieding. Wanneer u nog twijfelt: geef telefonisch of schriftelijk uw naam en adres door en u ontvangt een gratis proefnummer thuis!

Opgeven kunt u zich bij de Stichting Stichtse Geschiedenis, Mariaplaats 23, 3511 LK Utrecht, 030 - 343880.

BOEKWERKEN STICHTING STICHTSE HISTORISCHE REEKS

Deze Stichting werd opgericht in 1974. Vanaf 1975 is een van onze bestuursleden lid van het bestuur van deze Stichting. Nu is dat de heer Schouten.

In de Stichtse Historische Reeks zijn inmiddels 17 boeken verschenen. De Stichting heeft besloten de voorraad reeds verschenen boeken tegen sterk gereduceerde prijs aan te bieden aan de leden van de aangesloten historische verenigingen.

Het gaat om de volgende boeken:

	Titel	Verkoop- prijs	Aanbie- ding
SHR3	De Weldaet der Scholen	f 75,-	f 19,-
SHR4	Oostbroek en De Bilt C.S.	45,-	15,-
SHR5	Kweekhoven der Wijsheid	55,-	19,-
SHR6	Heerschappij Proost Sint Jan in de middeleeuwen	41,-	15,-
SHR7	Staat van land en water	55,-	19,-
SHR8	Klokkenkunst te Utrecht	45,-	15,-
SHR10	Jodenvervolging in Utrecht	35,-	9,-
SHR11	Rechtsgelerd Utrecht	35,-	15,-
SHR12	Burgers op het kussen	65,-	19,-
SHR13	Kapittel-Generaal en de Staten v/h Nedersticht	45,-	15,-
SHR14	Onder de rook van Utrecht	37,50	9,-
SHR15	Utrecht en de cholera	49,50	15,-

U kunt deze boeken alleen bestellen via het sekretariaat van de Stichting Oud Woudenberg, Vermeerlaan 6, 3931 TW , tel. 65509, waar u ook nadere informatie kunt krijgen.

Uw eventuele bestelling graag voor 1 mei 1994.

U ontvangt uw boek(en) dan ca. een maand later. Over de betaling krijgt u nader bericht.

J. van Lambalgen,
sekretaris.

RUZIE OVER SALARIS GEMEENTE-OPZICHTER

Men spreekt wel eens van moeilijk bestuurbare gemeenten. Dit komt anno 1994 nog voor maar in Woudenberg was het in de dertiger jaren van deze eeuw ook nog al eens rumoerig in de gemeenteraad.

In 1932 besloot de gemeenteraad in meerderheid afwijzend te beslissen op een voorstel om de gemeente-opzichter een extra salaris toe te kennen van f 300,- wegens verzwaring van zijn taak als gevolg van het toezicht op de aan werklozen opgedragen werkzaamheden. De Gemeenteraad had daarvoor zijn eigen motivering, waarop niet nader wordt ingegaan.

Interessant is om te weten waarom dit raadsbesluit niet werd uitgevoerd. Het bedrag van f 300,- werd namelijk wel uitbetaald.

Bij de voorlopige vaststelling van rekening 1932 werd dit gekonstateerd.

Er ontspoon zich in de raadsvergadering van 29 september 1933 de volgende discussie:

Voorzitter burgemeester P.A.G. Baron van Heeckeren van Brandenburg verdedigde de uitbetaling met de mededeling dat het kollege van Burgemeester en Wethouders (B en W) in meerderheid de beslissing van de Gemeenteraad heeft gevoeld als een grote onbillijkheid en daarom is het raadsbesluit niet uitgevoerd. De tegenstemmers waren terecht kwaad.

Wethouder H. Methorst protesteerde tegen de handeling van de meerderheid van B en W. Hij deelde mede, dat hij er buiten gelaten is en dat hij niet in deze materie is gekend.

De voorzitter reageerde met: Wij kunnen niet op u aan. Wanneer u in B en W "ja" zegt is het in de Gemeenteraad "neen". Het standpunt van de voorzitter is: Als door de Gemeenteraad een grote onbillijkheid wordt begaan dan hebben B en W het recht anders te handelen. Blijkbaar was de wethouder achteraf van gedachten veranderd. Het raadslid E. Schimmel reageert met: "Wij zijn figuranten. Anders niet".

De heer J.W. van Alphen zocht een tussenweg. Hij zou het beter hebben gevonden wanneer B en W eerst de visie van Gedeputeerde Staten van Utrecht hadden gevraagd in plaats van de uitspraak van de Gemeenteraad naast zich neer te leggen. "Het gezag van de Raad komt nu in gedrang". Het raadslid H. Vermeulen: "De burgemeester dient zich neer te leggen bij het besluit van de Gemeenteraad. Op deze manier worden wij lelijk in de hoek getrapt". De heer W. van Bruggen stelt een vraag. Als de Gemeenteraad een besluit neemt zijn B en W dan bereid dit na te leven of handelen zij naar eigen inzicht?

De Voorzitter: Dat hangt van de omstandigheden af.

De heer E. Schimmel: Dan hebben wij dus niets meer te vertellen.

Onmiddellijk hierop verlieten de heren E. Schimmel, W. van Bruggen, H. Methorst, H. Vermeulen, G. de Jong en W. Schimmel de vergadering. De volgende raadsleden bleven zitten: wethouder P. Haanschoten, C. van Ekris, J.W. van Alphen en W. van de Grint.

De Gemeenteraad telde 11 zetels. Het raadslid J. van Wolfswinkel was niet aanwezig. Omdat de meerderheid van raadsleden vertrokken was, moest de voorzitter de raadsvergadering wel sluiten.

In de daarop volgende raadsvergadering werd de toekenning van f 300,- aan salarisverhoging officieel door de Gemeenteraad ongedaan gemaakt met twee stemmen tegen, terwijl de wethouders niet aan de stemming deelnamen. Formeel had het kollegedit bedrag moeten terugbetalen in de gemeentekas. Gelet op

het harde standpunt van de voorzitter mag wel worden aangenomen dat dit niet heeft plaatsgevonden.

Bron: notulen van de Gemeenteraad 1933.

G.D. Marringa.

NIEUWE AANWINSTEN

- Van de heer H. Bielderman ontvingen wij een ansichtkaart van het Laantje van Nieuwoord.
- Foto's van o.a. het opblazen van het kruispunt De Poort in mei 1945, van een bezoek van de Hervormde Mannenvereniging onder leiding van ds. Cirkel aan Schiphol, een foto van de Jongelingsvereniging, het reglement van de Gemengde Zangvereniging De Lijster van 5 juni 1945, alsmede een exemplaar van de Jubileum-Revue "Wouderbergse Boeren-bont" werden geschonken door de heer H.G. Moesbergen.
- De heer Buitenhuis deed ons in het bezit komen van scherven, afkomstig van de bomexplosie aan De Poort in mei 1945.
- Een vleesmolen en een wasplank werd ons geschonken door mevrouw G. Minnen-Wolfswinkel.
- De heer G. Wolswinkel schonk ons een krat uit de begintijd van de Limonadefabriek De Woude aan de Landasweg uit omstreeks 1935; ook ontvingen wij van hem een foto van de eigenaar van die fabriek de heer S. Wolswinkel eveneens uit die tijd in bijzijn van zijn hulpje Mees Moesbergen.
- Diverse kledingstukken uit vroeger jaren ontvingen wij van mevrouw Theewissen.

- Foto's van boerderij Groot Romselaar ontvingen wij van de heer H. Woudenberg.
- Via de heer M.J. Hendrikse ontvingen wij twee albums met foto's uit de mobilisatietijd (1939/1940).
- Diverse stukken betrekking hebbende op de Roomboterfabriek werden geschoken door de heer M.J. Hendrikse.
- De heer J.W. Siebelink deed ons in het bezit komen van een oude rijwielkaart van Utrecht.
- Twee kaasvaten en een Keulse boterton ontvingen wij van mevrouw Visser.
- Naast bovenvermelde schenkingen ontvingen wij nog een aantal foto's, boekwerken en oude kledingstukken - waaronder een kanten muts - van een schenkster, die onbekend wil blijven.

Opnieuw zijn wij de schenkers en schenksters dank verschuldigd voor de wijze waarop zij willen meewerken aan de uitbreiding van de bezittingen van Oud Woudenberg.

Het bestuur.

NIEUWE DONATEURS

Wij mogen de onderstaande donateurs hartelijk welkom heten bij Oud Woudenberg:

A. de Greef, Stationsweg 120, 3931 EV Woudenberg
 P.A. Wildschut, J.F. Kennedylaan 120, 3931 XL Woudenberg
 W. Schimmel-de Jonge, Schoutstraat 12, 3931 HT Woudenberg
 G. Hendriksen, De Kaneel 18, 3931 AM Woudenberg
 H. Rozeboom, Stationsweg 22, 3931 ES Woudenberg
 A. van Voorthuizen-van Beek, De Kaneel 3, 3931 AM Woudenberg

J. van Milligen, Zeisterweg 38, 3931 MG Woudenberg
J.L. Schimmel, Voorstraat 4, 3931 HD Woudenberg

Rekening houdende met opzeggingen en het schrappen van begunstigers, die de donatie niet meer betalen, bedraagt het aantal donateurs per 5 februari j.l. totaal 593.

De sekretaris,
J. van Lambalgen.

